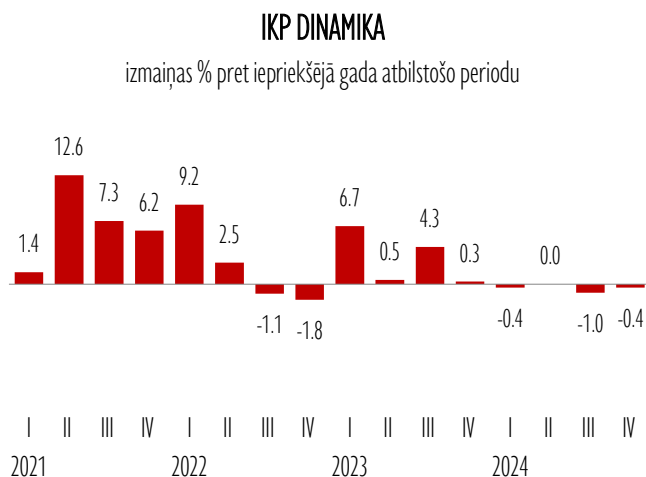

2024. gadā ekonomikas attīstību Latvijā turpināja ietekmēt ģeopolitiskā situācija un nenoteiktība

Saskaņā ar Centrālās statistikas pārvaldes publicētajiem datiem pagājušā gada 4. ceturksnī IKP samazinājās par 0,4 % salīdzinājumā ar 2023. gada 4. ceturksni (salīdzināmās cenās pēc neizlīdzinātiem datiem). Lai gan 2024. gadā turpināja augt atalgojums un samazinājās inflācijas tempi, tomēr atslābums bija vērojams Latvijas ārējās tirdzniecības plūsmās, kā arī investīciju dinamikā. Kopumā pagājušajā gadā IKP saruka par 0,4 %. 2024. gadā IKP izaugsmi negatīvi ietekmēja samazinājums ražojošajās nozarēs (par 2,8 %). Neliels pieaugums bija novērojams pakalpojumu nozarēs (par 0,4 %).

2024.gada 4.ceturksnī izaugsmi uzrādīja lauksaimniecība (+12,1%) finanšu un apdrošināšanas darbības (+12,8%), izglītība (+7,3%) un izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi (+4,4%), apstrādes rūpniecība (+2,2%), savukārt salīdzinoši straujš sarukums bija pārējo rūpniecību nozarēs (-22,8%), būvniecībā (-10,7%). Mērenāks sarukums bija transporta un uzglabāšanas nozarē (-5,5%), veselībā un sociālā aprūpē (-5,4%) operācijās ar nekustamo īpašumu un informācijas un komunikācijas pakalpojumos, attiecīgi -2,7% un -1,3%. Kopumā 2024. gadā straujākie pieaugumi bija mākslas un izklaides (+5,5%), veselības un sociālās aprūpes (+5,1%) valsts pārvaldes (+4%) lauksaimniecības (+3,7%) un tirdzniecības (3,4%) nozarēs. Savukārt straujākie kritumi gada griezumā bija transporta un uzglabāšanas (-7,9%), būvniecības (-6,9%), apstrādes rūpniecības (-4,6%) nozarēs un operācijās ar nekustamo īpašumu (-3,1%).

Paredzams, ka 2025. gadā ekonomikas aktivitāte atsāks pieaugt. Kā rāda starptautisko organizāciju prognozes, 2025. gadā globālā ekonomiskā vide nedaudz uzlabosies, kas sekmēs aktivitātes atjaunošanos Latvijas eksportā. Situāciju eirozonā, tostarp Latvijā, uzlabos arī zemākas procentu likmes, kas palīdzēs stiprināt patēriņu, nekustamā īpašuma tirgu un būvniecību. Būtisku ietekmi uz Latvijas ekonomiku veidos arī ES fondu investīciju pieaugums, kā arī veiktās reformas konkurētspējas stiprināšanā, tostarp zemāki darbaspēku nodokļi.

Šogad dažādās nozarēs saglabāsies atšķirīgas attīstības tendences. Plašāka kredītu pieejamība privātiem būvniecības projektiem, kā arī ES fondu pieejamība veicinās būvniecības nozari un nodarbinātības iespējas tajā. Pakāpeniski atgūsies arī tirdzniecības nozare, ko ietekmēs ārējās tirdzniecības plūsmu palielinājums un vairumtirdzniecības nozares dinamika. Savukārt mazumtirdzniecības nozari ietekmēs privātā patēriņa sagaidāmais pieaugums.

Pie pozitīviem izaugsmes tempiem atgriezīsies arī apstrādes rūpniecība. To galvenokārt ietekmēs eksporta iespēju uzlabošanās. Neskaidra situācija ar Krievijas un Ukrainas karu stimulēs uzņēmumus meklēt jaunus noieta tirgus, savukārt uz iekšējo pieprasījumu orientētās rūpniecības nozares ietekmēs iedzīvotāju pirktspēja.

Būtiski nepasliktinoties norisēm ārējā vidē, Ekonomikas ministrija prognozē, ka izaugsme 2025. gadā varētu būt tuvu 2 %.